POLICY

3/2026

FUKSIN PUHEENVUORO

500 KESÄTYÖPAIKKAA, MUTTA KENELLE?

ASUKASLÄHTÖINEN RAKENNUTTAMINEN

TEKIJÄT

PÄÄTOIMITUS: Hertta Pasanen, Miro Lundberg, HIlja Haase, Nikolai Martiskainen

TAITTO: Miro Lundberg, Hertta Pasanen

EDITOINTI: Miro Lundberg, Hertta Pasanen, Hilja Haase

KIRJOITTAJAT: Hertta Pasanen, Minea Kaippio, Sara Siekkinen, Atte Seppänen, Miro Lundberg, Nella Ruonala, Petja Vaismaa

KUVITTAJAT: Hertta Pasanen, Minea Kaippio, Sara Siekkinen, Atte Seppänen, Miro Lundberg, Petja Vaismaa, Iida Osman

KANSI: Miro Lundberg, Hertta Pasanen

JULKAISIJA:
Valtio-opin opiskelijat ry

YHTEYSTIEDOT
www.policylehti.com
Instagram: @policymedia
Sähköposti: voopolicy@gmail.com

PAINO:
Picascript
Painos: kpl 60
ISSN 1235-4031 (painettu)
ISSN 2323-9468 (verkkojulkaisu)

SISÄLTÖ

3 PÄÄKIRJOITUS

4 VIHAINEN VOOLAINEN

6 FUKSIN PUHEENVUORO

7 ILMOITUSPALSTA

8 HARJOITTELUHARHAKUVIA

10 SUOMI ON VAARASSA MENETTÄÄ SINNIKKYYDEN PERINNÖN

12 KUULUTUS RISTEILYLLE – KUNTARISTEILYLLE

15 PILAKUVA

16 CHRISTOPHER NOLAN JA KUINKA HYVÄT IDEAT TUHOTAAN

18 PIKKU PRINTTI – KUVITTAJUUDESTA

21 VOITTOA GRYNDEREILLE VAI HALVEMPIA ASUNTOJA JA YHTEISÖLLISTÄ RAKENNUTTAMISTA?

26 RUNOJA

Häpeäkulttuuri pitää lapsistaan huolta

HÄPEÄN kohtaaminen lapsena sai minut vannomaan, että en avaisi suutani enää koskaan. Jos en puhu, en voi nolata itseäni. Toimintamalli oli yhtä aukonainen kuin se oli mustavalkoinen, mutta lapsen maailmassa epälooginen voi tuntua itsestäänselvyydeltä ja ratkaisut löytyvät lähimmän nurkan takaa.

ON vaikea arvioida missä määrin ekaluokkalaisen ajatuksenjuoksua voi todeta yleispäteväksi, mutta Instagramin reelsien ja känni-iltojen tapahtumien läpikäyntien perusteella en ole ainut, joka on harkinnut sanallisen arkkunsa sulkemista, lukitsemista ja tehokasta hävittämistä. Sosiaalisesta kömpelyydestä kumpuava häpeä on suurimmaksi osaksi vaaratonta, eikä se välttämättä linkity syvään, aitoon kaltaiseensa, jonka taustalla on ihmissuhteiden ja vuorovaikutuksen monimutkaiset solmut.

SYYSLUKUKAUDEN alku ja fuksin viitan riisuminen harteiltani ovat saaneet minut läpikäymään ensimmäisen vuoden erinäisiä hetkiä, joista suuri osa saa minut manaamaan omaa hölmöyttäni. Miksi piti sanoa noin, reagoida näin, kysyä sitä ja ihmetellä tuota?

HÄPEÄKULTTUURI siis on ja elää, mutta onneksi keinoja siinä operoimiseen voi etsiä itsestään ja ympäriltään. Vastarinnaksi määräisin lempeyttä, niin itseä kuin toisiamme kohtaan. Häpeä on siitä hyvä tunne, että lähes kukaan ei ole sille immuuni, ja siitä käyty avoin keskustelu murentaa sen kasvupohjaa.

SOSIAALINEN kanssakäyminen on keskeinen, mutta haastava, osa ihmisyyttä ja se voisi muuttua kevyemmäksi, mikäli emme anna itsemme alistua ilmapiiriin, joka kehottaa meitä etsimään vain ongelmakohtia omissa tavoissamme olla. On raskasta vaeltaa maailmassa niin, että jokainen keskittyy tarkkailemaan vain itseään peilistä. Armollisuuden avulla voimme keskittyä kohtaamaan toisiamme vilpittömämmin.

Teksti: Hertta Pasanen
Kuva: Iida Osman

JOS siis syksyn mittaan törmäät ihmiseen, joka elää omaehtoisesti häpeäkulttuurin kahleissa, pelasta hänet sieltä pois. Saatat huomaamatta pelastaa myös osan itsestäsi. •

VIHAINEN VOOLAINEN

OPISKELIJAT! Missä asenne? Jo aikojen alusta asti on kansan vimma ja voima kiteytynyt opiskelijoihin. Opiskelijat ovat aina olleet ensimmäisinä murtamassa vanhoja ja toimimattomiksi havaittuja käytäntöjä ja aina ensimmäisinä barrikadeilla vastustamassa järjestelmää pyrkien sen hajottamiseen.

Opiskelijat edustavat elämänvoimaa ja loppumatonta energiaa. Viime aikoina tämä on kuitenkin muuttunut.

Nykyään opiskelijoita ei saa mukaan edes kaljalle, saati sitten vallankumoukseen. Missä on punk? Missä anarkia?

NUORISOKULTTUURIN noustessa 50- ja 60-luvulla keskeisenä toimintaa ohjaavana teemana toimi kapinointi edeltäviä sukupolvia ja järjestelmää vastaan.

Suurin pelko oli päätyä vanhempiensa kaltaiseksi vieraantuneeksi ja väsyneeksi, sisältä kuolleeksi vätykseksi, joka keskittyy pitämään kaavojen ja rutiinien avulla pystyssä jotakin annettua ja kulahtanutta kulissia.

Jostain selittämättömästä syystä nykyään tällainen nopea keski-ikäistyminen tuntuu saaneen jopa jonkinlaisen ihanteen aseman.

Parikymppiset parit muuttavat yhteen, hankkivat koiran ja ryhtyvät karavaanareiksi.

Mikä ihmeen tarve opiskelijoilla on lopettaa eläminen jo ennen sen alkamista?

SAAVUTTAESSAAN oikean keski-iän ihmiset sitten tajuavat hukanneensa nuoruutensa ja heräävät horroksesta. Siinä kohtaa ihminen ryhtyy elämään sitä elämää, minkä nuorena unohti elää.

Valitettavasti se tapahtuu auttamattoman myöhään, joten tämä herääminen näyttäytyy lähinnä surullisena totuuden kieltämisenä: otetaan ero, hankitaan uusi harrastus ja ryhdytään etsimään itseä.

Jos ihmiset vain tajuaisivat elää sitä elämää nuorena, kuten on tarkoitettu, heidän ei tarvitsisi keski-ikäisinä herättää sääliä yrityksillä paikkailla virheitään.

OPISKELIJOISTA on vaikea enää löytää minkäänlaista kapinahenkeä tai asennetta muutenkaan: juuri sitä elämänvoimaa, mikä nuoruudessa on niin kaunista.

Sen sijaan opiskelijat tyytyvät väsymään paikoilleen ja alentumaan järjestelmään ilman minkäänlaista taistelua. Eihän kukaan voi pitää nykyistä järjestelmää ihanteellisena. Miksi sitä vastaan ei siis kapinoida?

En minä sitä vaadi, että tästä porukka lähtisi ranskalaisten tavoin pistämään paikkoja matalaksi, mutta onko kaikkien silti aivan pakko viettää illat valiten sopivaa Netflix-elokuvaa, joka ei kuitenkaan ole liian pitkä, jotta ehtii varmasti riittävän ajoissa nukkumaan?

JOKIN asenteen ja tyylin säilyttävä välimuoto väkivaltaisen anarkian ja väsyneen jumiutumisen välissä on pakko olla.

Kuten eräs merkittävä ajattelija niin unohtumattomasti on sanonut: ”Kaikkea muuta, kunhan ei vaan nukkuvaa, puolikuollutta elämää!” Koetetaan jooko muistaa se. •

Vihainen VOOlainen on Policyn vakiopalsta, jossa VOOlaiset pääsevät anonyymisti purkamaan sisälleen patoutuneita höyryjä.

Haluaisitko sinäkin purkaa vihaasi? Ota empimättä yhteyttä voopolicy@gmail.com!

Ps. Huomattavasti halvempaa kuin terapia (lue: ilmaista).

Lohtulauseita junantuomille

Teksti ja kuva: Minea Kaippio

ELOKUUN lopussa muuttui kaikki. Elämästä tuli matkalaukun muotoinen mosaiikki: vanhan ja uuden risteyskohdasta lentäneiden sirpaleiden kokonaisuus, joka nuohosi raiteita ja katuja aina Rovaniemeltä Helsinkiin. Kahdeksan tunnin junamatkasta kotipaikkakunnalta tulevaan opiskelukaupunkiin tuli sukkulan kaltainen siirtymä todellisuudesta toiseen. Elämä ylimaalattiin uusin, vielä vieraan näköisin muodoin ja värein.

JO yliopiston ensimmäisinä viikkoina kaiken uuden ihmeellisyys ravisutti. Historiaa henkivien yliopistorakennusten ja kanssafuksien lisäksi opeteltavana oli koko uuden elämän arkkitehtuuri. Lähikauppa, kotikadun bussipysäkki ja yksiön ikkunoista näkyvä puisto olivat kaikki vasta orastavasti kotoisalta tuntuvaa maisemaa. Kaiken vieraan keskellä itsensä on helppo tuntea liki ulkopuoliseksi omasta arjestaan. Nyt täällä ollessa välimatka kotikaupunkiin on muuttunut painaviksi punnuksiksi tulevien opiskeluvuosien reunamilla. Mielessä kytee vahvana toive: kunpa tämä kaupunki, koulu ja ympärillä olevat ihmiset loksahtaisivat kohdilleen. Kun kotikotiin on pitkä matka, uusi yliopistoelämä on aluksi ainoa linssi, jonka läpi todellisuutta katsoa. Siksi kaikkea värittää myös hauraus ja ymmärrys tämän elämänpiirin mittaamattomasta merkityksestä.

HILJALLEEN tuore kaipuu kotiin on muuttunut hiljaiseksi, kaksijakoiseksi haikeuden tunteeksi. Elämä kotiseudulla saa uusia kerroksia, kuluu ja kerryttää aikaa alleen. Samalla lähteminen on purkautunut poikkeukselliseksi vapauden tunteeksi. Helsinkiin saapuminen merkitsee ikiomaan elämääni ja kokemuspiiriini astumista sekä menneiden pois karistelemista. Irtaantumisen tunne kasvattaa ja pakottaa asettumaan itsensä kanssa vastatusten: mille nyt elämäni perustan, kun vuosien aikana rihmastoksi kutoutunut todellisuus on etäällä?

VÄLIMATKA ei kuitenkaan poistu arjesta ajankaan kuluessa. Se tuntuu ajoittain auki repeytyvältä haavalta. Pintaa suojelee uuden elämänvaiheen tuoreus, mutta alla tykyttää kirvelevä poisjäämisen tunne. Elämä kotipaikkakunnalla jatkuu, muovautuu ja kasvattaa eroaan minuun. Haava näyttäytyy puoliksi purkamattomina tavaroina, kotikaupungin uutisten kuluttamisena ja perheen lähettäminä kuvaviesteinä syksyn saapumisesta kotikadun reunustoille. Kaukana oleminen on kuronut kotiseutua tunteiden tasolla kiinteämmäksi osaksi minua. Kotikaupunki kulkee mukana kauniina ja rakkaana, minuun kiinni kasvaneena jälkenä. Kun raiteet vievät pohjoisesta etelään, kilpistyvät muistot, kokemukset ja kuuluvuuden tunne satojen kilometrien mittaiseksi nauhaksi. Kaikista ristiriitaistempienkin tunteiden keskellä lohtua tuo ajatus: kotiseutu on ja pysyy, tarjoten meille junantuomille mahdollisuuden palata. •

Horror
Se on horror kun jalka osuu
Allun tai Kaisan työpöydän alla
toisen puolen tyypin jalkaan

-Säikähtänyt

Satte eppänen ehdolla Kainuun
vaalipiirissä keväällä

-Sanansaattaja

Haluaisin vieläkin eristäytyä
autiolle saarelle ilman yhtään
ihmiskontaktia vain pelkkiä
lampaita seuranani.

-anonyymi

”Kaikkea muuta, kunhan ei
vaan nukkuvaa, puolikuollut-
ta elämää!” Koetetaan jooko
muistaa se.

-VV

missä kaikki bämskit?!?

-korelon

Tekoäly vituttaa
Siis voidaanko yhdessä olla
surkastuttamatta meidän aivoja
ja työskennellä sen eteen et
saadaan sääntelyä, jolla voitai-
siin ees jotenkin kontrolloida
sitä. Vituttaa myös semmonen
ylenpalttinen tekno-optimismi.
Tekeekö kaiken tehostaminen ja
digitalisointi meistä muka älyk-
käämpiä ja onnellisempia?

-anonyymi

Suosittelen Challengers of
Global Power -kurssia kaikille!
Janette Kotivirta ja seminaari-
tyylinen opetus oli ihan parasta
antia Polvi-opinnoissa tähän
mennessä. Ja kukapa valtsikalai-
nen ei tykkäis lukea Marxia ja
Fanonia ;)

-anonyymi

Runohana
Kun valtsikalainen voossebuffaan
kiitää,
Ei kaljahanan loppua hän nää
Juomisesta nuorukainen sam-
muu
Kohti hyttiään hän vaappuu

Kun horroksestaan hän herää
Särkee päätä ja perää
Kaduttaako matkasi Ruotsiin?
Ei lainkaan, kun vielä Systembo-
lagetiin juostiin.

Kovasti meille kalja maistuu
Samalla kun kylpylän saunassa
krapuloija paistuu
Ottakaa multa runokynä pois
Tai muuten liikaa hyvää settiä
tulla vois

-number 1 voosse fani

Vuokrataan yksiö keskustassa
Tarjolla 30m2 yksiö 3. kerroksessa Mannerheimintiellä. Vuokraan kuuluu koomisen suuri pyöreä pöytä ja oluen hajuiset sohvat. Hien haju ja tahmeat lattiat huomiota vuokrassa. 85€/kk + vedet

-KEVA-asunnot

Aktiivipula
Olen huolissani polvin ainejärjestöjen tilasta vuonna 2027. Mitä käy VOOlle, Medialle ja Vallalle?

Entä missä on fuksien palo opiskelijajournalismiin, kaatuuko Policy, Tutkain tai Groteski?

Onko eläkeikää nostettava maisterivaiheeseen, jolloin järjestöjen vahvuus ja päätäntävalta kuuluu muumioituneelle muumiomömmömaterialle, joka tuskin pystyy nuuhkaisemaan sitseillä viron viiniantimia potematta darudea viikoksi eteenpäin?

Onko verevän eläväinen fuksijoukko valmis kannattelemaan polvin järjestöjä, lietsomaan kapinaa kohti valtikan tutkintorakenteiden epäkohtia ja pitämään kansan gambinassa?

-huolestunut

Sadan vuoden häpeä
Katsoin torspolaista ahnein ja
haurein silmin

-jalkapallisti

Anteeksipyyntö
Syvät pahoittelut kaikille
asianosaisille, jotka olivat kans-
sani tekemisissä POP-päivillä. Jos
häpeä tappaisi…

-Kyllä te tiiätte

Harjoittelu-harhakuvia

Teksti ja kuvitus:
Sara Siekkinen

ELOKUUN satumaisessa lomakoomassa polvilaisten sähköposteihin tupsahti huhuilua avoimista harjoittelupaikoista Suomen ympäristökeskukseen, johon hakijoita oli kuulemma "maltillisesti".

Eikö kaikkiin harkkapaikkoihin pitänyt olla ylitsepursuava yleisöryntäys? Eivätkö kunnon työpaikat muka kelpaa tulevaisuuden toivoille?

Nuoret työntekijät, erityisesti valtiotieteilijät, ovat tunnetusti luonteeltaan sellaisia nirppanokkia, jotka ensiksi valittavat työttömyydestä, mutta eivät kui-

tenkaan viitsi vaivautua toimistolle, joka ei ole **Engelin** suunnittelemassa rakennuksessa.

KEVÄÄLLÄ Suomen hallitus aprikoi hartaasti vastauksia nuorisotyöttömyyteen ja päätti sitten pyhittää 4 miljoonaa euroa uusiin työpaikkoihin. Nämä 500 18-25-vuotiaille henkilöille tarkoitettua työpaikkaa kohdennettiin erityisesti ensimmäistä työpaikkaa valtiolta hakeville nuorille.

Näin syntyi erityisesti valtio-opin ja viestinnän opiskelijoiden sensibiliteettejä hiveleviä, niin kutsuttuja mediaseksikkäitä työpaikkoja (jos mediana toimii Linkedin), kuten "korkeakouluharjoittelija strategiaosastolle" Valtioneuvoston kansliaan ja "luonnonvara-alan viestintäharjoittelija" Luonnonvarakeskukseen.

Eipä ehdi **de Beauvoiria** hihkaista, kun valtiotieteilijän päähän alkaakin tupsahtelemaan hieman houreisia ajatuksia, kuten: "Olisipa hauska opintojen oheen!", "Kannattaisikohan minun hakea työpaikkaa?" tai jopa "Onpas mukavaa, kun tämmöistä järjestetään!".

ALLEKIRJOITTANUT vietti itsekin tovin Valtiolle.fi -sivustolla selaillen sitä sun tätä bleiserit ja "kilpailukykyiset työsuhde-edut" mielessä.

Todellisuudessa kuitenkin "saavutettavat" harjoittelupaikat tuntuivat saavuttamattomilta. Voi olla, että kokoaikaisen työn yhdistäminen kokoaikaisiin opintoihin saattaa osoittautua kinkkiseksi, varsinkin jos läsnäolopakollinen Poliittinen viestintä -kurssi ja kanslian sometiimin tsemppipalaveri osuvat samalle aamulle.

Huomioiden valtion fantasiat putkitutkinnoista ja yhä nopeammasta valmistumisesta, olisi hieman ironista, jos kolmen kuukauden viestintäjumppa viivästyttäisi valmistumista.

Onneksi työajasta on helppo tiedustella, jos aiheesta heräsi lisäkysymyksiä. Esimerkiksi hankinnan harjoittelijan paikasta Huoltovarmuuskeskuksessa pystyi diskuteeraamaan puhelimitse 6.10. klo 10-11 ja 9.10. klo 9-10; toivottavasti ei mennyt ohi!

HALLITUKSEN hankkeessa painotus on selkeästi harjoittelupaikoissa, joihin kaivataan alan soveltuvia korkeakouluopintoja. Kun yhtälöön saadaan vaatimus korkeakouluopinnoista ja iästä, unohtamatta opiskelijan oman elämän aikatauluja, mahdollisten hakijoiden määrä supistuu.

Yleisesti harjoittelupaikkojen pienestä lukumäärästä johtuen aloittelijatason tehtäviin hakee vanhempia opiskelijoita, joka rajaa juuri ensimmäistä paikkaa etsivät kandinrääpäleet pois kilvasta.

Nyt hakijoista voidaan huoletta tiputtaa pois vähintään 18-19-vuotiaat fuksit, joilla tuskin on digi A kourassa hirveästi taisteluintoa lähteä harjoittelumarkkinoille.

Maisterivaiheen opiskelija, jolla saattaisi kurssien puolesta olla liikkumavaraa, on taas luultavasti vanhentunutta hakijakuntaa, etenkin jos elämän kulkuaan on pohdiskellut muutaman vuoden pidempään.

Voin kuitenkin arvostaa narratiivissa pysymistä siinä suhteessa, että jos nuoren halutaan laukkaavan suoraan lukiosta akatemiaan ja sieltä sorvin ääreen, niin eipä siinä hirveästi reflektoida.

EN epäile, että jostakin nämä utopiahakijat on varmasti metsästetty ja saamme kohta pursuilevia tilastoja hankkeen menestyksekkyydestä.

Kenties nuorisotyöllisyyden elävöittävä aalto lipoo pian ylitsemme ja kaikille löytyy se oma kiva juttu. Hallitus onkin kannustanut yrityksiä palkkaamaan enemmän nuoria ja eittämättä tämä rohkaisu tulee saamaan samanlaista tuulta alleen kuin konkkaronkan aiemmatkin kehotukset.

Tavoite tukea opiskelijoita positiivisella diskriminaatiolla suosii kuitenkin jälleen niitä nuoria, jotka jo valmiiksi näyttelevät sankareita valtion päiväunissa.

MILLAINEN tosin olisi tämä valtion unelmanuori? Vaivattomasti yliopistoon päässyt, opintaipaleensa aikataulullisesti moitteettomasti suorittanut, ei liian fuksi, ei liian jäärä ja toivottavasti ei vaihdossa (eikös vaihtoon lähtemistä suositeltu syksylle?).

Luonnollisesti tällä henkilöllä tulisi lisäksi olla aitoa kiinnostusta esimerkiksi Microsoft Officea kohtaan.

Kokoaikaisen virastotyöajan nimissä opiskelijan pitää siis joko painella Sisussa muutaman kerran "eiku" näppäintä tai sitten löytää sisäinen ***salaryman*** ja alkaa niin sanotusti töihin.

Potentiaaliset keltanokat polskivatkin luultavasti lilliputtimaisessa lammessa. •

Suomi on vaarassa menettää sinnikkyyden perinnön

Teksti: Nella Ruonala
Kuva: Hertta Pasanen

SYKSYLLÄ 2026 julkaistut Pisa-tulokset osoittavat, että suomalaisnuorten sinnikkyys on heikentynyt selvästi. Vain 41% lisää ponnisteluaan kohdatessaan vaikean tehtävän. Tämä ei ole pelkkä oppimistulos, vaan se voi toimia indikaattorina laajemmasta yhteiskunnallisesta muutoksesta. Samaan aikaan työnantajat kuvaavat työmarkkinoita, joilla aloitekyky, ongelmanratkaisu ja pitkäjänteisyys ovat heikentyneet. Kun nämä havainnot asetetaan rinnakkain, syntyy kysymys siitä, onko suomalainen yhteiskunta vähitellen menettämässä kykyään tukea sellaisten toimijoiden kehittymistä, jotka kestävät painetta ja epävarmuutta – juuri sitä, mitä moderni toimintaympäristö edellyttää.

YLEN (2026) tiivistämä raportti opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisemista Pisa-tuloksista osoittaa, että suomalaisnuorten osaaminen on heikentynyt kaikilla mittareilla. Lukutaito on pudonnut jyrkimmin, matematiikan tulokset ovat laskeneet vuodesta 2006 lähtien ja luonnontieteissä etumatka OECD-keskiarvoon on kaventunut. Erityisen hälyttävä on sinnikkyysmittarin tulos. Tämä herättää pohtimaan sitä, liittyykö oppimistulosten heikkenemiseen tiedollisten tekijöiden lisäksi myös muita tekijöitä.

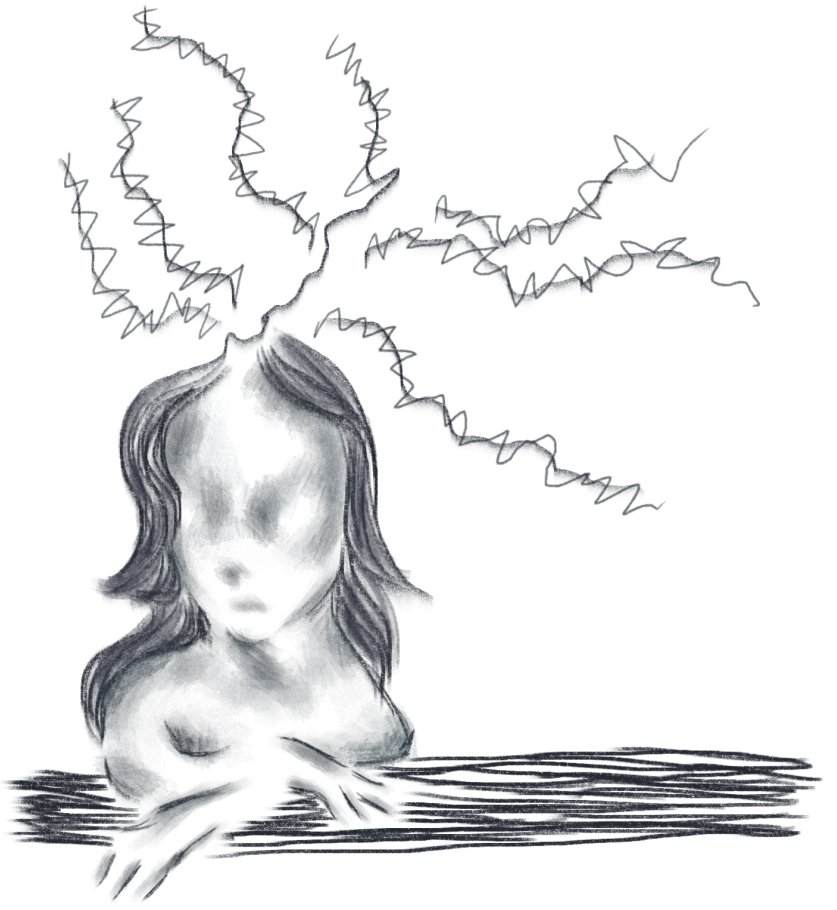
PISA-TULOSTEN lasku ei ole yksittäinen poikkeama, vaan siihen voi liittyä useita samanaikaisia rakenteellisia muutoksia. Digitalisaatio on siirtänyt oppimisen ympäristöihin, jotka voivat palkita nopeaa reagointia ja lyhytjänteistä suoriutumista, mutta eivät välttämättä tue syvää keskittymistä. Printtilukemisen väheneminen voi osaltaan heikentää kykyä käsitellä pitkiä, monimutkaisia tekstejä. Myös pedagogisiin käytänteisiin tehdyt muutokset herättävät kysymyksen siitä, ovatko vaatimustaso ja ponnistelun merkitys muuttuneet. Opetussuunnitelman itseohjautuvuutta korostavat piirteet ovat siirtäneet vastuuta oppijalle, mikä voi olla ongelmallista silloin, jos oppimista tukevat rakenteet eivät ole riittäviä. Yhdessä nämä tekijät luovat ympäristöä, jossa oppimisen haastaminen ei ole olennainen osa kokonaisuutta. Sen sijaan haasteita kierretään mahdollisuuksien mukaan, mikä heijastuu sinnikkyysmittarin tuloksiin.

NUORTEN sinnikkyyden lasku ei ole vain koulutuksellinen ilmiö, vaan sitä voidaan tarkastella osana laajempaa kulttuurista muutosta. HS Vision artikkeli osoittaa, että työnantajien mielestä nuorten suurimmat kehityskohteet ovat tavallisia elämäntaitoja: keskittymiskyky ja pitkäjänteinen työskentely (71 %), vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot (70 %) sekä itsenäinen työskentely ja vastuunotto (58 %). Näissä taidoissa korostuu kyky sietää epävarmuutta, kohdata vaikeuksia ja jatkaa tehtävää ilman välitöntä palkintoa. Työnantajien etujärjestön mukaan nuorten osaamisen heikentyminen ei ole heidän syytään, vaan järjestelmän, joka

ei tue riittävästi oppilaita eikä opettajia. Työnantajien kokemukset eivät kuitenkaan yksin kerro kaikkien nuorten työelämävalmiuksista, vaan kuvaavat ennen kaikkea havaittuja kehityskulkuja yleisemmällä tasolla. Työpaikoilla nuorten koetaan tarvitsevan aiempaa enemmän ohjausta, ja perehdytyksestä on tullut keskeisempi ja enemmän resursseja vaativa osa yritysten arkea. Perustaitojen heikentyessä osa yrityksistä harkitsee erilaisia rekrytoinnin keinoja.

KUN nämä havainnot yhdistetään Pisa-tuloksiin, ilmiö näyttäytyy laajempana kysymyksenä siitä, tukeeko suomalainen toimintaympäristö riittävästi pitkäjänteisyyttä, epävarmuuden sietämistä ja vaikeuksien kohtaamista. Järjestelmä näyttää osin siirtävän vastuuta oppimisesta nuorille ja työpaikoille ilman riittäviä rakenteita tämän vastuun tueksi. Digitaaliset ympäristöt puolestaan voivat vahvistaa välittömyyttä ja sirpaleisuutta, vaikka työelämässä tarvitaan juuri pitkäjänteistä työskentelyä ja kykyä ratkaista vaikeita ongelmia.

JOS suomalainen yhteiskunta haluaa vastata tähän kehitykseen, tarvitaan samanaikaisia toimia yhteiskunnan rakenteisiin. Koulutuksen osalta olisi perusteltua palauttaa vaatimustasoa ja selkeyttää arviointikriteerejä niin, että ne ohjaavat pois lyhytjänteisen suorittamisen tavasta. Työpaikoilla nuorten perehdytyksen vahvistaminen on perusteltua, mutta sen rinnalla tulisi kehittää malleja, jotka harjoittavat vastuunkantoa ja itsenäistä työskentelyä ennen työelämään siirtymistä. Kulttuurisesti olisi tärkeää vahvistaa käsitystä siitä, että vaikeus ei ole merkki epäonnistumisesta, vaan osa oppimista. Yhteiskunnan kyky tukea pitkäjänteistä työskentelyä ei palaudu yksittäisillä uudistuksilla, vaan laajemmilla muutoksilla, joissa sinnikkyys ja keskittyminen palautetaan oppimisen ja työnteon ytimeen.

LOPULTA kysymys ei ole vain siitä, miten nuorten sinnikkyyttä voidaan vahvistaa, vaan siitä, millaisen yhteiskunnan haluamme rakentaa. Suomi on pitkään rakentanut maakuvaansa koulutuksen laadun ja osaavan työvoiman varaan, mutta nykyinen kehityskulku osoittaa, että nämä perustukset eivät säily vahvoina ilman tietoista ylläpitoa. Sinnikkyyden heikkenemisellä voi olla vaikutuksia myös laajemmin siihen, miten ihmiset kykenevät sopeutumaan muutokseen, ratkaisemaan ongelmia ja kantamaan vastuuta. Nuorten elämäntaitojen vahvistaminen ei ole vain koulutuspoliittinen kysymys, vaan myös laajempi yhteiskunnallinen haaste. Tarvitaan kulttuurinen suunnanmuutos, jossa haastavuus säilyy osana oppimisen ja työnteon arkea. Vasta silloin Suomi voi vahvistaa edellytyksiä sille, että nuoret eivät ainoastaan selviydy epävarmuudesta, vaan kykenevät myös toimimaan ja rakentamaan uutta sen keskellä. •

Kuulutus risteilylle – kuntaristeilylle!

Kuntamarkkinat on Kuntaliiton* vuosittain järjestämä valtakunnallinen verkostoitumis- ja kouluttautumistapahtuma kunta- ja aluepäättäjille. Järjestyksessään 33. Kuntamarkkinat järjestettiin 16.–17.9. Kallion Kuntatalolla, viimeistä kertaa. Tämä teksti on kirjoitettu osallistuvan päättäjän näkökulmasta. Atte Seppänen on Suomussalmen kunnanvaltuutettu ja Kainuun aluevaltuutettu (SDP).

Teksti ja kuvat: Atte Seppänen

VIALTSIKAN opiskelijajärjestöpiireissä puhutaan vuoden merkittävimmän syksyisen opiskelijaristeilyn ohella toisestakin kaksipäiväisestä risteilystä, niin sanotusta *Kuntarissestä*. Tämä tapahtuma sijoittuu Kallion Kuntatalolle, jossa mm. POLHO kerää rahaa avustamalla Kuntaliittoa tämän syksyn suurimmassa tapahtumassa, Kuntamarkkinoilla.

KUNTATALO todella muistuttaa risteilyalusta. 1980-luvulla rakennetun upean tiilikompleksin kokolattiamatot, porraskäytävät ja markkinahumun tungos tuo mieleen vähintäänkin keskinkertaisia muistoja ruotsinlaivan merellisestä tunnelmasta.

Ehkä juuri siksi Kuntatalon korttelia kiertää syyskuisena keskiviikkoaamuna odottavien kuntapäättäjien markkinajono.

Puhujat, lobbarit ja messuesittelijät kulkevat sisään jonon ohi viereistä kaistaa, mutta kuntien eritasoiset päättäjät, allekirjoittanut mukaan lukien, tervehtivät uusia ja vanhoja tuttavia iloisin ilmein odottaen aamupäivällä alkavaa puolueiden puheenjohtajapaneelia, joka on vuodesta toiseen markkinapäivien kohokohta.

SAAPUMINEN markkinoille tapahtuu leveää liuskaa pitkin, lähes kuin terminaalista laivaan. Jonottaminen ja sisälämpötilan nopea nouseminen tulee tutuiksi vanhan talon matalissa kerroksissa, mutta puheenjohtajapaneelia innoissaan odottaen kävijät löytävät oikeaan paikkaan.

SALI on täyttynyt jo tunti ennen paneelia. Onneksi vastaan sattuu tuttu valtuutettu, joka huikkaa, että vieressä on yksi paikka vapaana ja pääsen livahtamaan sisään. Suhteilla on merkitystä.

JÄNNITYS tiivistyy moderaattorin ja puoluejohtajien viimein noustessa lavalle. Sosialidemokraattien **Nasima Razmyar** on myöhässä. Keskustan **Antti Kaikkonen** saa raikuvat suosionosoitukset – hän on selkeästi kotikentällään.

Onhan suurin osa kuntien johtavista luottamushenkilöistä keskustalaisia. Lisäksi keskustan sopivasti edellisenä päivänä julkaisema Lähimalli-uudistusesityksen tiedetään puhututtavan.

Kaikkonen toivoisi heti ensimmäisessä puheenvuorossaan pääsevänsä esittelemään uudistuksen, joka lakkauttaisi ministeriöt ja lisäisi aluehallintoa.

PUHEENJOHTAJAPANEELI on televisioituihin vaalitentteihin verrattuna rento ja lämminhenkinen, pääasiassa Antti Kaikkosen ja **Riikka Purran** välistä sanataidetta. Heillä taitaakin olla eniten pelissä profiilinsa nostamiseen tulevissa vaaleissa. Merkittäviä avauksia tai linjanvetoja ei nähdä, mutta kaikki

Keskiviikon risteilytunnelmaa pääkannella.

puheenjohtajat ovat hellyttävän yksimielisisiä, että presidentti Koiviston sanoin, kuntakentälle "tarttis tehrä jotain".

Yksimielisyyttä taas ei ole, mitä ja milloin tehdään.

Sopu saatiin lähinnä siitä, että hallituksen valmistelema kuntien tulorahoitusjärjestelmän, eli valtionosuusjärjestelmän, uudistamisen kaatuminen oli epäonnistuminen.

On kiinnostavaa kuulla, miten hallituspuolueet osaavat ulkoistaa itsensä omista epäonnistumisistaan, sillä keskustelun kuluessa heidän suusta kuultiin paneelissa moneen kertaan lause: "ei se jäänyt meistä kiinni."

Keskustan Antti Kaikkonen saa raikuvat suosionosoitukset

KUNTAMARKKINAT eivät ole suinkaan vain poliittista debattia, vaan puheenjohtajapaneeli hoidetaan ensimmäisenä aamuna alta pois, jotta osallistujat pääsevät todella verkostoitumaan, kuuntelemaan seminaareja ja esittelyjä ajankohtaisista teemoista sekä saamaan vinkkejä kuntien haasteisiin.

Tietoa löytyy muun muassa tekoälystä, sähkön kantaverkosta, työllisyyspolitiikasta, hallinnon kehittämisestä ja monesta muusta ajankohtaisesta aiheesta. Lisäksi yli sata erilaista markkinakojua antaa lobbareille ja etujärjestöille hyvän mahdollisuuden kertoa omista tuotteistaan tai tavoitteistaan kuulijakunnalle.

KUNTAMARKKINOIDEN luonteeseen kuuluu tietty tasavertaisuus. Vierekkäisillä kojuilla voi päästä kuulemaan nuoren startupin ratkaisua tekoälyn käytön tehostamiseen julkisessa hallinnossa sekä perinteisen edunvalvontajärjestön huolia työntekijöiden kouluttamisesta muuttuvassa työelämässä.

Kuulijan näkökulmasta ajankäyttö taas on jatkuvaa priorisointia vapaan kiertelyn,

järjestettyjen tietoiskujen, seminaarien sekä verkostoitumisen välillä.

JUURI verkostoituminen on Kuntamarkkinoiden suola. Vastaan voi tulla kuka vaan, veteraanikansanedustajista nuorisopoliitikkoihin tai johtavista kuntapäättäjistä ministereihin ja ministeriöiden korkeisiin viranhaltijoihin. Kaikki ovat lähtökohtaisesti kiinnostuneita tervehtimään ja vaihtamaan ajatuksia.

Epäviralliset keskusteluhetket ovat erittäin hyviä tilaisuuksia päästä päättäjänä lobbaamaan tärkeitä ajankohtaisia kysymyksiä.

Eivät ne toki usein johda suoriin muutoksiin, mutta lobbauksen ytimessä onkin toisto, toisto ja toisto. Vähitellen ajatukset jäävät mieleen ja kenties vaikuttavat tuleviin valmisteluihin.

PÄÄTTÄJÄN näkökulmasta täytyy olla hereillä itseen kohdistuvasta vaikuttamisesta, sillä markkinaohjelmassa rinnakkain olevat Kuntaliiton omat ja lobbareiden järjestämät tilaisuudet eivät välttämättä ole selkeästi eroteltuja.

Sinänsä lobbaamisessa ei ole mitään vikaa, kunhan se on avointa ja molemmat osapuolet tunnistavat roolinsa. Avoimet keskustelut tukevat parhaimmillaan molempia osapuolia, sillä päättäjän roolissa ei ole mitään mahdollisuutta sisäistää ja tietää kaikkea, mikä päätöksenteossa pitäisi ottaa huomioon.

PÄIVÄ pitää mukanaan tiiviin ja lämpimän tunnelman markkinahumussa. Viimeisten tuntien aikana yhä suurempi osa vierailijoista on siirtynyt ulos kohti virvoketelttaa tai jatkaneet matkaansa muihin tilaisuuksiin.

Puheenjohtajien paneelissa Antti Kaikkonen nautti yleisön suosiota, myös Laura Meriluodon esiintymistä kehuttiin.

Illalla markkinoiden yhteyteen on järjestetty erillinen kutsuvierastilaisuus, jossa verkostoituminen ja lobbaaminen sujuu varmasti vielä markkinahumua helpommin.

Voi myös olla, että tänä syyskuisena keskiviikkoiltana Zetorissa saattaa kuulla tavallista enemmän erilaisia murteita ja kovaa puhetta kuntapolitiikasta.

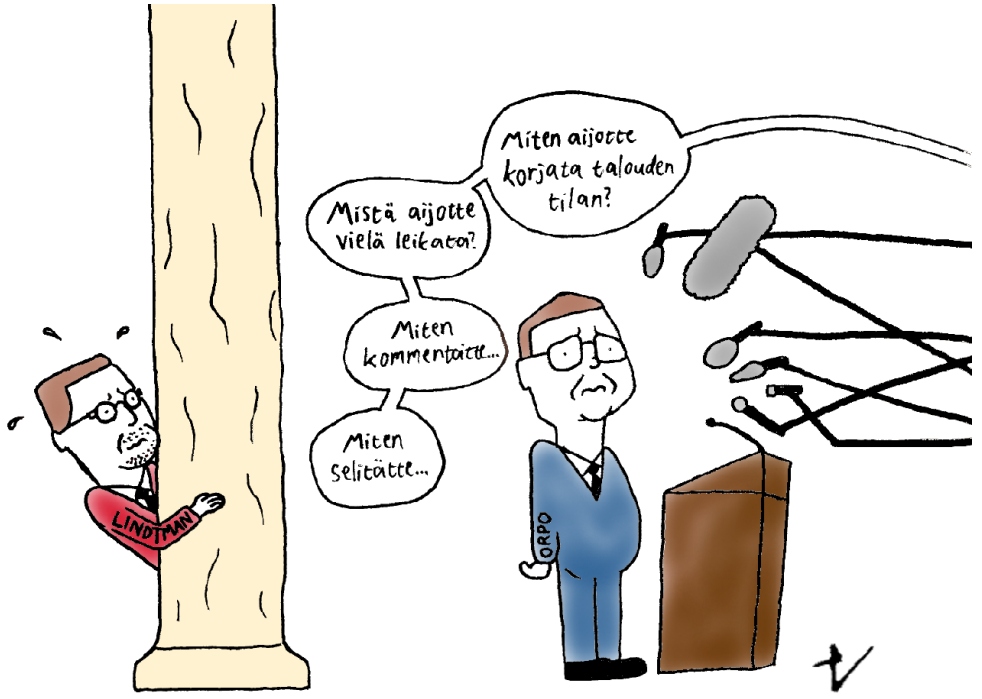
TORSTAIAAMUNA voi aktiivisimpia markkinakävijöitä huojuttaa sisääntuloluiskassa, mutta sekin kuulunee risteilytunnelmaan. Toinen päivä on hiljaisempi, mutta tilaisuudet pysyvät yhtä mielenkiintoisina.

Jo kävijämäärästä on selvää, että yli kolmekymmentävuotta järjestetyt Kuntamarkkinat ovat selvästi kasvaneet yli Kuntatalosta, eikä Kuntaliitolla ole enää käyttöäkään talon kymmenille kokoushuoneille. Siksi torstain markkinapäivässä on ilmoilla tietynlainen haikeus.

Nämä ovat viimeiset Kuntamarkkinat perinteikkäässä talossa. Kuntaliitto muuttaa ensi heinäkuussa Kaartinkaupunkiin Fabianinkadulle, jossa vastaavanlaista tapahtumaa ei pystytä järjestämään.

MUTTA mitä tapahtuu Kuntarisselle, kun perinteikäs risteilyalus taittaa viimeisen matkansa? Ei hätää, risteilypaatti ohjataan ensi syksynä suurempiin tiloihin Helsingin Messukeskukseen! Kenties siellä saamme nähdä myös Polvin ainejärjestöjä. Toivotaan, että uusissa tiloissa ainakin puheenjohtajapaneeliin riittää kaikille kuulijoille paikkoja eikä messuilla tarvitse pelätä väentungosta tai hapetonta ilmaa.

VAIKKA kenties juuri ne ovat niitä asioita, jotka risteilystä tekevät ikimuistoisen. •

-Nyt ihan hiljaa, niin ehkä ne ei huomaa.

Pilakuva: Petja Vaismaa

UUSI PÅLIISI

UUSI
PÅLIISI.

Totuus voittaa faktat torstaina marraskuun 19. p:nä 2026.

Christopher Nolan ja kuinka hyvät ideat tuhotaan

Teksti ja kuva: Petja Vaismaa

ELOKUVATEATTERIN valot himmenevät, ihmiset hakevat mukavaa asentoa tuoleissaan ja popcorn rapisee yleisössä. Jännitys laskeutuu saliin sumun lailla. Sen voi melkein nähdä. Yhtäkkiä pimeän halkaisee filmiprojektorin välähtävä valo, ja kankaalle heijastuu kuva. **Christopher Nolanin** viimeisin suurprojekti ja kassamagneetti ***Odysseus*** aloittaa pitkän matkansa läpi projektorin.

Samalla starttaa ne 2 tuntia ja 52 minuuttia, joita en tule koskaan saamaan takaisin.

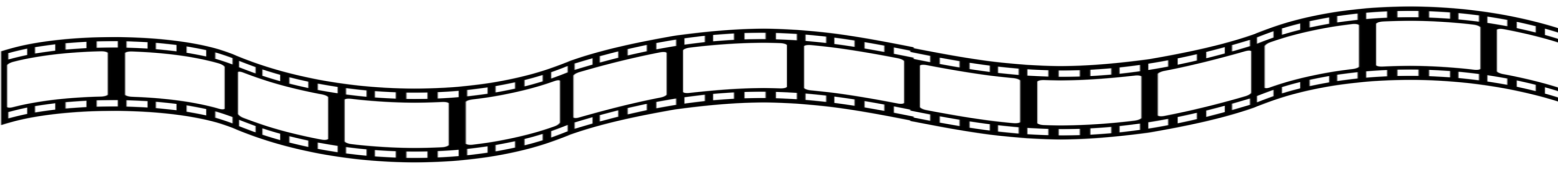
Nolanilla on omituinen taipumus päätyä äärimmäisen sinnikkäästi jokaisen elokuvansa kanssa samaan lopputulokseen: hänellä on loistava idea, jonka hän sitten väkivaltaisesti pahoinpitelee joksikin elokuvaa etäisesti muistuttavaksi kammotukseksi.

Vuoden 2014 mestarimenestys *Interstellar* on tästä oiva esimerkki. Elokuvan perusidea on suorastaan nerokkaan yksinkertainen: perheen rakastava isä lähtee avaruuteen työmatkalle hänen lastensa vanhetessa hänen huomaamattaan. Kuitenkin Nolanin ilmiömäinen kyky tuottaa mielettömän huonoja lauseita ja äärimmäisen ontuvia kohtauksia muovaa elokuvasta lähinnä ala-arvoisen ylistyksen elokuvataiteen väheksymiselle.

Esimerkiksi aluksen moduulissa Brandin ja Cooperin välillä käyty keskustelu rakkauden luonteesta saa minut kyllä itkemään, mutta aivan väärästä syystä. Lisäksi Nolanin pakkomielteinen tarve selittää elokuviensa ”sanoma” (pah) katsojalle kädestä pitäen on räikeää ja loukkaavaa katsojan aliarvioimista.

TOINEN hyvä esimerkki on elokuva ***Inception***, jonka synopsis jälleen yltää jopa hawksimaiseen symboliikkaan. Elokuvan perusidea on se, että **Leonardo DiCaprion** hahmo pakenee traumojaan – elokuvan todellista ”pääpahista” – toisten ihmisten uniin. Lisäksi unet miljöönä tarjoaa valtavasti mahdollisuuksia kauniisiin ja elokuvallisiin kuviin ja kohtauksiin. Nämä kaksi kaunista teemaa Nolan onnistuu kuitenkin taidokkaasti valjastamaan palvelemaan pelkkää erittäin etäistä ja sekavaa ammuskelua jossain pöpelikössä.

Hieman tuntemattomampana esimerkkinä puolestaan toimii vuoden 2006 elokuva ***The Prestige***. Elokuva tutkii identiteettiä kunnioitettavan luovalla ja poeettisella tavalla. Tässä elokuvassa Nolan jopa onnistuu varjelemaan viktoriaanisen Englannin maailman hedelmällistä kuvauksellisuutta. Kuitenkin lopputulos kaikkine latteuksineen ja infantiilisuuksineen soveltuu korkeintaan

Borden puts the ball in his pocket. Tears in his eyes.

Bourden (CONT'D)
Sacrifice, Robert- that's the price of a good trick.

The Prestige (2006)

juomapeliksi: aina kun dialogi saa kokemaan myötähäpeää, täytyy juoda.

Lisäksi koko loppukohtauksen ajan kannattaa juoda.

NOLANIN tähänastisen saagan ja kehnouden perinteen huippu lienee kuitenkin hänen uusin luomuksensa. ***Odysseus*** on historiallinen elokuva siinä mielessä, että se on ensimmäinen kokonaan 70 mm IMAX-järjestelmällä kuvattu kokoillan elokuva.

Järjestelmän vahvuus on sen huomattavan korkea resoluutio, jolla on mahdollista kuvata hyvin tarkkoja ja kauniita, eläväisiä kuvia. Tätä filmiä elokuvaan kului yli 600 kilometriä.

En vain ymmärrä, minkä ihmeen takia noin paljon hyvää filmiä oli pakko käyttää turhiin, merkityksettömiin kuviin, kun sen olisi voinut käyttää johonkin arvokkaaseenkin.

Miten tämän tason satsauksella on edes mahdollista tuottaa elokuva ilman yhtäkään edes etäisesti kiinnostavaa kuvaa? Jos ***Arabian Lawrence*** onnistuu kuvaamaan tunteja lähes pelkkää aavikkoa äärimmäisen kauniisti ja mielenkiintoisesti, antiikin Kreikan saarien ja meren mielenkiintoisen kuvaamisen ei pitäisi olla kovin vaikeaa.

Lisäksi elokuvaa katsoessa väistämättä herää kysymys: lukiko Nolan edes sitä kirjaa? Odysseus on kaunis ja rauhallinen kuvaus siitä, kuinka Iliaan esittelemät väkivaltaiset sankarit, kuten Akilles, korvataan Odysseuksen älykkyydellä ja puhelahjoilla; kuvaus siitä, kuinka älykkyys voittaa voiman.

Siinä mielessä on ihailtavaa, että tästä lähtökohdasta Nolan onnistui vääntämään lähes kolme tuntia antiikinaikaista räiskintää.

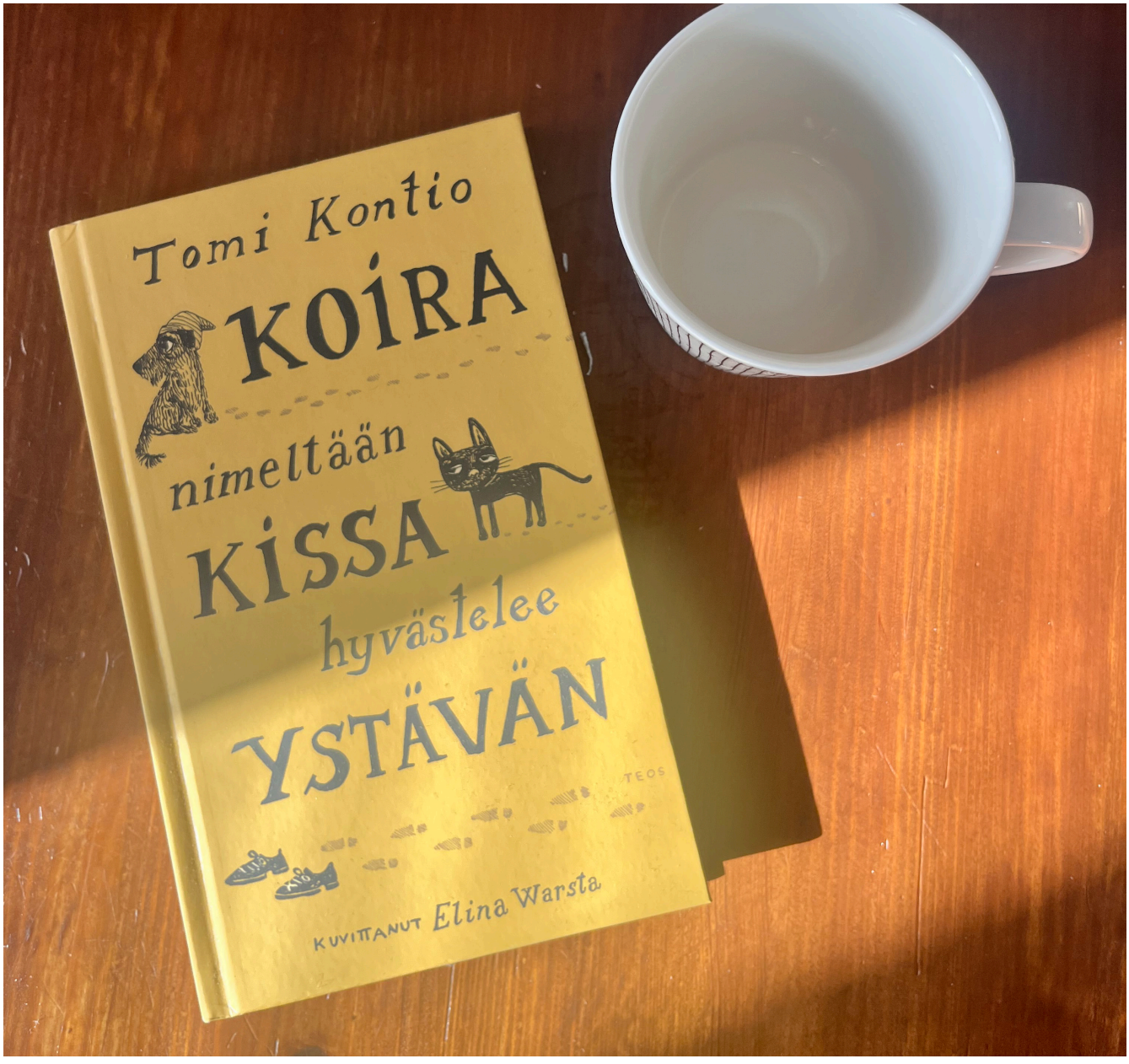
NOLANIN haastatteluita katsoessaan huomaa hänen olevan todellisuudessa terävä ja tarkkanäköinen jannu, jolla on erittäin hyviä pointteja, ja hänen haastatteluitaan on rehellisesti kiva ja opettavaista katsoa. Hän on todellinen auteur-ohjaaja ***Cahiers du Cinéman*** tarkoittamassa merkityksessä, mitä hän myös ihailtavasti vaalii.

Tämä yhdistettynä tietynlaiseen asiaankuuluvaan nörttiyteen sekä muun muassa haluun karttaa studioita tai tietokoneella tuotettua grafiikkaa luo kaikki edellytykset toimia jonkinlaisena ranskalaisen ihanteen cinefiilin ruumiillistumana. Jostain käsittämättömästä syystä hän vain ei saa tätä potentiaa aktualisoitua.

Nolan on osoittanut olevansa huomattavan taitava keksimään luovia ja hyvin elokuvauksellisia ideoita ja juonia. Hän vain tarvitsisi jonkun käsikirjoittamaan – ja ehkä myös ohjaamaan – ne hänen puolestaan.

Hän voisi toimia sellaisena ***Singin' in the Rainin*** veikeän Cosmo Brownin tapaisena taustavaikuttajana ja ideatehtaana Hollywoodin kulisseissa. Tai vaihtoehtoisesti hän voisi tuottaa elokuvia jonkun parin kansaa samalla tavalla kuin **Kaurismäen** veljekset, joiden yhteisiin, Mikan ohjaamiin ja ideoimiin elokuviin, Aki on kuitenkin kirjoittanut dialogin.

Jos tämä tuntuu hänen auteurin asemaansa loukkaavalta idealta, kehittymisen voi toki aloittaa paljon pienemmilläkin askeleilla. Ensimmäinen vinkkini Nolanille on, että älä pyhä Sylvi roolita Odysseukseksi **Matt Damonia**. •

Pikku printti – kuvittajuudesta

Tiesitkö, että Suomessa vakiintunut tapa mainita kirjan kansisuunnittelijan nimi takakannessa on harvinainen muualla maailmassa? Yksityiskohta on hauska, ja sellainen jota ei tule välttämättä ajatelleeksi kolutessaan kirjakauppojen hyllyjä.

Teksti ja kuvat: Hertta Pasanen

KUULTUANI tästä faktasta muutama vuosi takaperin Elina Warstan pitämällä luennolla olen aina tarkistanut kirjankansien pienet yksityiskohdat. Onkin hieman nurinkurista, kuinka tuntematonta kirjasuunnittelu on monille – siitä huolimatta, että visuaaliset elementit ja niiden välittämät viestit voivat olla mittaamattoman voimakkaita. Pohdinnan innoittamana haluan haastatella Warstaa, ja laajentaa käsitystä kirjasuunnittelijan ja -kuvittajan työstä.

OLEN saapunut Warstan ja hänen puolisonsa työtiloihin Kokkolan vanhaankaupunkiin keskustelemaan hänen työstään graafisena suunnittelijana. Puitteet työskentelyyn ovat kunnossa: hyllyillä on riveittäin kirjoja, laadukkaita taidetarvikkeita ja luonnonvalo tulvii tilaan ikkunoista. Taidetta tekevälle tila on niin idyllinen, että aivan käy kateeksi. Warstan työtoverina on myös beagle-rotuinen koira Osmo, joka sallii minut tilaan kuonollaan tehdyn tarkastuksen jälkeen. Asetumme työpöydän ääreen, ja kysyn ensimmäisen kysymyksen.

MIKÄ johdatti nuoren Warstan hakeutumaan luovan työn pariin? “No tää on taas tämmöinen pitkä tarina,” Warsta aloittaa naurahtaen. Hänen äitinsä ura toimittajana ja myöhemmin kuvataitelijana piti nuoren Elinan vaikutuspiirissä, jossa taidetta tehtiin vaikkei se aina taannut korkeaa toimeentuloa, ja tyttären palo piirtämiseen houkutteli myös kuvataiteilijuuden pariin. On kuitenkin eri asia toimia taiteilijana kuin kirjasuunnittelijana ja -kuvittajana, mikä selkeni hänelle japanilaisessa taidekoulussa vietetyn vaihtovuoden aikana, missä häntä kannustettiin etenemään graafisen suunnittelun saralla. Liekki oli syttynyt, ja se johdatti myöhemmin graafisen suunnittelun opintoihin Lahden Muotoiluinstituutissa.

URAA Warstalla on takanaan jo toista vuosikymmentä. Hän on työskennellyt kustantamolla sekä kustantamoille, freelancerina ja nykyisin hänellä on oma luovan alan yritys puolisonsa Kasper Tammelan kanssa. Yrityksen nimi on Solmu. Warstan tyyli kuvittaa on omaperäinen ja tunnistettava ja hän on saanut liudan virallisia tunnustuksia, kuten paikan Vuoden kaunein kirja 2025 -kokoelmassa ja lastenkulttuurin valtionpalkinnon.

MONILLA saattaa olla mielikuva siitä, että kirja- ja graafisten suunnittelijoiden tulot koostuvat yksittäisistä kuvituksista maksetuista korvauksista, tai vaihtoehtoisesti tienesti kertyy suuremmasta provisiosta esimerkiksi kirjan julkaisun yhteydessä. Allekirjoittaneen mielikuva on ainakin ollut tällainen. Kysyessäni Warsta avaa asiaa tietämättömälle: vaikka tuloja saa myös edellä mainituista, koostuu suurin siivu kirjastojen lainakorvauksista. Hän kertoo myös, että monien vuosien kokemus alan eri toimissa on opettanut arvioimaan realistisesti, kuinka paljon esimerkiksi yhden kirjan kuvittaminen hänelle tuottaa.

SUOMI tuntuu olevan kirjastojen luvattu maa. Instituutio on vanha, vankka ja käyttäjälleen ilmainen. Todellinen demokratian ilmentäjä, joka aidosti on purkanut ja rakentanut yhteiskunnan valta-asemia. Warsta yhtyy pohdintaani ja jalostaa sitä kertomalla työmatkastaan Bulgariaan yhdessä Tomi Kontion kanssa. Kaksikko on työskennellyt yhdessä Koira nimeltään Kissa -kirjasarjan parissa, Kontio kirjoittaen ja Warsta kuvittaen.

MATKA sisälsi tapaamisen Suomen suurlähetystössä, jossa oli alan paikallisia tekijöitä ja virkailijoita. “Ne siellä kysyi just meidän kirjastosta, kun heillä ei ole sellaista tasalaatuista, vahvaa kirjaston instituutiota”, Warsta kertoo. Hän myös tarkentaa, että emme saisi ottaa suomalaista kirjastoa itsestäänselvyytenä, sillä niiden poissaolo vaikuttaisi yhteiskuntaamme. “Ne ovat kohtaamispaikkoja, lapset hakevat siellä tietoa ja ne voivat olla koulujen yhteydessä.” Warsta kokee myös kiitollisuutta siitä, että korvaukset hänen työstään tulevat paljolti lainoista.

ALALLA toimii erinäisiä edunvalvontajärjestöjä: on graafisten suunnittelijoiden Grafia ry ja Kuvittajat ry, johon kuuluu yli 800 jäsentä, ja Warsta on toiminut myös sen hallituksessa. Kuvittajat ry operoi tyypillisen ammattiyhdistyksen tapaan: se kehittää alaa, myöntää apurahoja ja turvaa kuvittajien oikeudellista asemaa. Yksi sen merkittävimmistä toimista on lisätä tietoisuutta alasta ja sen merkityksestä. Nykypäivänä edunvalvonta korostuu entisestään, kun

tekoälyn tekemät kuvitukset saturoivat markkinoita.

TEKOÄLY lisää tarvetta myös kriittisille tulkinnoille. Tunnemme kaikki otsikot: suomalaisten lukutaito laskee ja osaamiserot kasvavat. Usein näissä keskusteluissa jää pimentoon, että tekstin ymmärtämisen lisäksi ihmisten tulisi osata lukea myös kuvaa. “Kuvanlukutaito on äärettömän tärkeää nyt myös senkin takia, koska tekoäly on kaikkialla. Se, että osataan lukea kuvaa, eritellä sitä ja nähdä sen historiaa ja merkityksiä on oleellista,” Warsta avaa ajatuksiaan. Lukutaitoa pidetään yleisesti myös merkittävänä disinformaation ja propagandan vastustamisen työkaluna, minkä alaisuuteen myös kuvanlukutaito lukeutuu. Warsta onkin usein ihmetellyt, että miksi esimerkiksi kuvakirjojen arvosteluissa on keskitytty pääasiassa vain kirjan tekstiin, mutta kirjan visuaalisen osan arviointi on jäänyt lähes olemattomaksi, ikään kuin sitä ei uskallettaisi purkaa. “Se on mulle aivan mysteeri.”

KUVITTAJAN vuosi ei ole myöskään ole tasapaksu. Warstan työssä vuotta jäsentävät kustannusalan aikataulut ja hänen itse vetämänsä rajat. Hän työskentelee vain arkisin ja kesäloma pyritään viettämään heinäkuussa, jolloin kustantamot viettävät hiljaiseloa
saatuaan erän syksyn uutuuskirjoja painoon. Tästä syystä kesäkuuta voi pitää alan maailmassa eräänlaisena “sesonkiaikana”, koska kirjojen kansia suunnitellaan ennen painattamista ja valmistautuminen syksyn messuihin ja kirjatapahtumiin alkaa toden teolla.

Warstan kuvitusta kirjasta Koira nimeltään Kissa hyvästelee ystävän.

WARSTA ei itse niin ikään viihdy messuilla. Hänellä on ollut niissä muutamia haastatteluja, ja hän mainitsee tapahtumien parhaisiin puoliin lukeutuvan kollegoiden ja tuttujen tapaamisen. Muutoin messujen ympäristö vie häneltä voimat ja suuret volyymit ihmisiä, ääniä ja myytävää tavaraa ahdistavat. Hän alleviivaa: “Kirjat ovat silti parasta, mitä voi myydä ja ostaa tuollaisessa formaatissa. Tai sitten se on viini.” •

Nurkkaus Warstan työhuoneesta.

Voittoa gryndereille vai halvempia asuntoja ja yhteisöllistä rakennuttamista?

Helsingissä monet kerrostalot nousivat 1970-luvulle asti ryhmärakennuttamalla – asukkaat siis rakennuttivat yhdessä talonsa. Hyötyjä tarjoava rakennustapa kuitenkin katosi vuosikymmeniksi ja teki Helsingissä paluun vasta 2010-luvulla, uudessa yhteisöllisessä muodossa.

Teksti: Miro Lundberg

KANSAKOULUNOPETTAJIEN, ruotsinkielisten kirjanpainajien, professorien, virkamiesten ja rautatieläisten talo. Näin viittoo arkkitehti **Juhana Heikonen** Etu-Töölön kaupunginosakierroksella.

KERROSTALOT nousivat Etu-Töölössä ja muualla Helsingissä viime vuosisadan alkupuolella usein ryhmärakennuttamalla. Suuria rakennusliikkeitä ei ollut, kaupungin resurssit olivat niukat ja grynderit, eli asuntojen myyntiä voitolla tavoittelevat rakennuttajat, olivat vielä pienehköjä toimijoita.

Etu-Töölön tontit myytiin huutokaupoissa, joista tulevat asukkaat – usein samasta ammattikunnasta – huusivat ne, perustivat asunto-osakeyhtiön ja palkkasivat arkkitehdin johtamaan hankettaan, Heikonen kertoo. Rakennuttivatpa opiskelijatkin samoihin aikoihin alueelle tunnetun "Bottan" osakuntatalon.

Aluetta rakennuttivat toki myös grynderit, joita Heikosen mukaan kritisoitiin nykyisinkin tuttuun tapaan ahneudesta ja liiallisesta tehokkuudesta.

Kuva: Eric Sundström / Helsingin Kaupunginmuseo, Virkamiesasunto-osakeyhtiön talo, Runeberginkatu 29.

KIERRÄMME ja ihastelemme arkkitehtuuriltaan pääasiassa 1920-luvun klassismia edustavaa yhtenäistä aluetta. Tiivis ja suo-

ria kulmia välttävä kaupunginosa rakentui merkittävän arkkitehti Lars Sonckin keskiaikaa henkivän maanmuotoja seuraavan kaavan mukaan.

Trendikästä Etu-Töölössä oli taloyhtiöiden keskuskeittiöt, jotka korvasivat pikkuporvareille kalliiksi käyneet palvelijat ja toisaalta mahdollistivat asuntojen keittiöistä säästämisen, Heikonen kertoo.

Etu-Töölön silloiset neliöhinnat olisivat Heikosen mukaan nykyrahassa 300-1000€, joskaan vertaus ei ole suoraviivaista reaaliostovoiman muutoksista johtuen.

IDEANA ryhmärakennuttaminen on kaunis ja tarjoaa hyötyjä asukkaille. Rahaa säästyy voittoa tavoittelevan välikäden puuttuessa ja asukkaat voivat osallistua suunnitteluun.

Rakennustavan voisi myös kuvitella mahdollistavan luovaa ja kaunista arkkitehtuuria, kun asukkaat voivat siihen vaikuttaa.

Herääkin kysymys, miksi ryhmärakennuttamisen suosio hiipui?

HEIKONEN kertoo ryhmärakennuttamisen suosion huipun olleen 1960-luvulla Asuntosäästäjät ry:n kautta. Yhdistys kuitenkin hiipui jo 70-luvulle tultaessa. Syyksi hän väittää "poliittista korruptiota".

Historioitsija **Laura Kolben** kirjoittaman Suomen kansallisbiografian artikkelin[1] mukaan "idealistisen" **Martti Ilveskorven** johtama Asuntosäästäjät ry loi aikanaan "suoranaisen kansanliikkeen".

Yhdistys ryhmärakennutti jäsenilleen etenkin Vuosaareen, sekä työväelle että keskiluokalle, 1960-luvulla tuhansia asuntoja, koulut ja jopa Vuosaaren sillan.

Jotkin Asuntosäästäjien taloista rakentuivat "hartiapankki-periaatteella", eli osan asunnosta saattoi maksaa työllä, jota tehtiin toisen kokopäivätyön edestä. Tämä mahdollisti omistusasumisen myös työväelle.

Menestys uhkasi rakennusliikkeiden ja pankkien voittoja.

Niinpä valtuustossa vahvoilla olleet SDP ja kokoomus kartellisoivat asuntorakentamisen ja myivät kaupungin tontit vain puolueita lähellä oleville rakennusliikkeille, Heikonen väittää.

Samalla Kansallis-Osake-Pankin tärkeä lainoitus Asuntosäästäjät ry:lle hiipui.

POLICY ei löytänyt suoraa todistusaineistoa korruptioväitteelle. Helsingin Sanomien artikkeli vuo-

Kuva: Arkkipuudeli (2011) / Wikimedia commons. Asuntosäästäjien rakennuttama As oy Säästöniemi Vuosaaressa.

delta 1995[2] kuitenkin kertoo historian samoin kuin Heikonen. Samoin Kiinteistöliiton 110v juhlateos *Kansan osake. Suomalaisen asunto-osakeyhtiön vaiheet*[3] toteaa rakennusliikkeiden ja päättäjien suhteiden vaikuttaneen Asuntosäästäjät ry:n toiminnan hiipumiseen.

RYHMÄRAKENNUTTAMINEN palasi Helsingissä vasta vuonna 2013, jolloin Jätkäsaareen valmistui mediahuomiota saanut Malta-talo. Hankkeen taustalla oli Koti kaupungissa ry, joka on sittemmin vastannut kolmesta muusta hankkeesta.

Talojen ideaan on kuulunut yhteisöllisyys ja sen mahdollistavat sosiaaliset tilat. Esimerkiksi Malta-talosta löytyy yhteiskeittiö, tapahtumasali, takkahuone, kattoterassi, viherhuone, vierashuone ja puuverstas.

Yhdistyksen perustaja ja ryhmärakennuttamisen konsultti **Salla Korpela** vastaakin puhelimeen ensin Malta-talon yhteisruokailun vilskeestä.

Korpela on valtsikan alumni ja YK:ssa "tähän maailmanrauhan pitämiseen" osallistunut entinen diplomaatti. Taustasta on ollut hyötyä yhteishankkeita johtaessa. "Just se mindset, että ongelmia on, mutta pitää yhdessä päästä eteenpäin", Korpela avaa.

Ryhmärakennuttamista ja yhteisöllistä asumista hän kuvaileekin "syvädemokratiaksi kaikkine vaatimuksine ja haasteineen ja kuitenkin myös valtavine etuineen".

KOTI KAUPUNGISSA rY:n taloissa ei ole järjestyssääntöjä kuten "vanhanaikaisissa taloissa". Sen sijaan on yhdessä sovittavat "talon tavat", Korpela kertoo.

Kuva: Salla Korpela. Malta-Talo Jätkäsaaressa, Välimerenkatu 13.

Ikäeroa nuorimman ja vanhimman asukkaan välillä on Malta-talossa 90 vuotta ja jotain sukupolvet mahdollisesti yhteentuovaa tapahtumaa on talossa joka viikko.

"Ollaan yhteisöissä, joissa ihmisestä on tullut ihminen", Korpela kuvailee ihaillen.

Korpelan mukaan ryhmärakennuttamiseksi laskettavia taloja on valmistunut Helsinkiin Malta-talon jälkeen "vähän toistakymmentä". Kasvua jarruttaa etenkin rakennusalan viime vuosien yleiset haasteet ja ihmisten taloudellinen epävarmuus.

Pankit myös näkevät hankkeet riskinä ja lainan saanti on hankalaa.

Menestys uhkasi rakennusliikkeiden ja pankkien voittoja.

Korpela itse pitää rakennustapaa riskittömämpänä kuin grynderivetoista, sillä kaikkien osakkaiden rahoituskyky tarkastetaan perinpohjin.

EDELLYTYKSENÄ toki on, että tontti on halutulla alueella. Osakkaan ajautuessa yllättäen maksukyvyttömäksi tai kuoleman kohdatessa, on asunto saatava myytyä heti projektin rahoitusvajeen paikkaamiseksi.

Kaksi Kalasatamassa ollutta projektia jouduttiinkin vastikään "luovuttamaan grynderei lle", sillä kaikkia asuntoja ei saatu myytyä ennalta, mikä on ryhmärakennuttamiselle välttämätöntä, Korpela kertoo.

Kohteesta riippuen säästöä on tullut noin 10% tai ei juurikaan, Korpela arvioi.

Sosiaaliset tilat, joita taloihin on haluttu, tuovat lisäkustannuksia ja ihmisten rakennuttaessa oman kotitalonsa, toteutetaan esimerkiksi kalliimpi, mutta pitkällä aikavälillä järkevämpi energiaratkaisu sekä valitaan parempia materiaaleja. Rakentaminen on siis kestävämpää.

Taloissa asuu korkeakoulutettua keskiluokkaa, joilla on jonkin verran varallisuutta, kuten aiempi omistusasunto. Keskiverto ryhmärakennuttajan profiili

on siis muuttunut Asuntosäästäjien ajoista.

KORPELAN puheista välittyy ristiriitainen suhde ryhmärakennuttamisen ja viranomaisen välillä. Vuonna 2015 säädetty ryhmärakennuttamislaki toisaalta legitimoi ryhmärakennuttamista, mutta asetti myös vaativia ehtoja projekteille, etenkin konsulteille.

Helsingin kaupunki taas on ollut pääasiassa hyvä yhteistyökumppani, joskin tonttivuokrat ovat olleet Korpelan mielestä paikoin kohtuuttomia.

HELSINGIN vihreiden varavaltuutettu **Tuomas Rantanen** on ehdottanut ryhmärakennuttamiselle kaupungin lainatakausta ja puhunut rakennustavan potentiaalista helpottaa segregaatiota alueilla, jonne kaupallisilla rakennuttajilla ei ole intressiä rakentaa omistusasuntoja keskiluokalle. Ehdotukset eivät kuitenkaan ole saaneet valtuustossa kannatusta.

Rantasen mukaan ryhmärakennuttamista ei tunneta valtuutettujen parissa hyvin ja mielikuvat saattavat olla epäedullisia niin oikealla kuin vasemmalla.

Oikealla "ollaan oltu hyvää pataa rakennusfirmojen kanssa" ja rakennustapa saatetaan nähdä "mukayrittämisenä". Vasemmalla taas tuki saatetaan nähdä varallisuudenmuodostuksen mahdollistamisena tietyille hyväosaisille, Rantanen spekuloi.

VAIKUTTAISIKO ryhmärakennuttamisen harvinaisuuteen myös kulttuuri?

Osuustoiminta oli aikanaan yleisempää, ihmisillä oli vähemmän vaihtoehtoja ja yhteiskunta on vuosikymmenten varrella individualisoitunut.

Ammattikuntien yhteiset talohankkeet tai "hartiapankki-periaate" eivät kuulosta tältä päivältä, eivätkä uudemmat hankkeet toisaalta niin ole toteutuneetkaan.

Kaikkia ei kuitenkaan kiinnosta uudempien projektien yhteisöllinen asuminen. Monille ryhmärakennuttamisessa riitäisi varmaankin vain halvempi omistusasunto ja se taas vaatisi uuden kansanliikkeen taakseen. •

Kuva: Miro Lundberg (2026). Ornamentiikkaa kansakoulunopettajien rakennuttamassa As oy Kotirinteessä (1911), Nervanderinkatu 1. Talossa oli alkujaan opettajien lisäksi myös vuokralaisia ja mahdollisesti päiväkoti.

Lähteet:

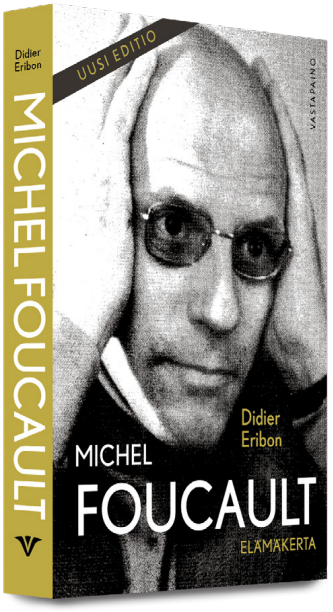
1. Biografiasampo.fi, Martti Ilveskorpi.

2: Asuntosäästäjät ry oli aikansa sankaritarina jonka pankki lopetti -- Kymmenien tuhansien säästäjien kansanliike rakennutti asuntoja halvemmalla kuin muut, Astikainen Riitta, Helsingin sanomat (23.9.1995)

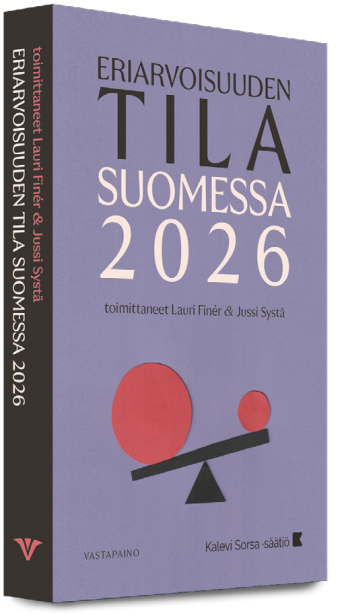
3. s140

Vastapainettuja kirjoja.

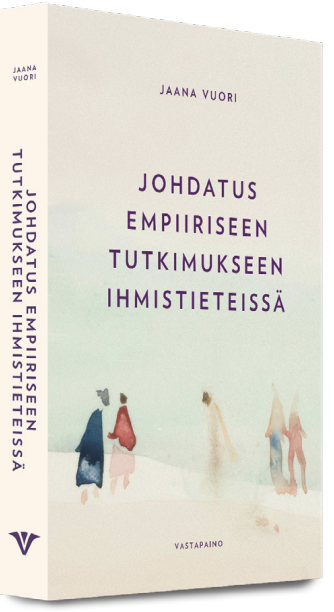
vastapaino.fi

Didier Eribon
Michel Foucault – Elämäkerta
s. 400

Lauri Finer & Jussi Systä (toim.)
Eriarvoisuuden tila Suomessa 2026
s. 214

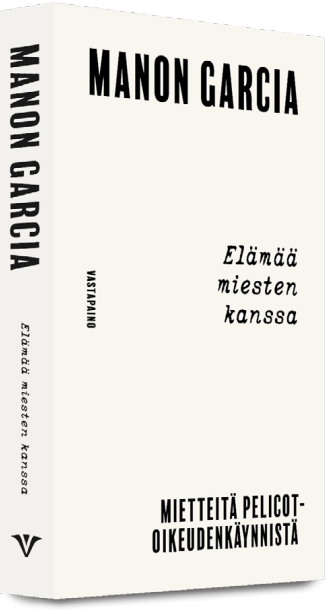
Jaana Vuori
Johdatus empiiriseen tutkimukseen ihmistieteissä
s. 288

Ville Okkonen
Kamppailu ”suomettumisesta”
s. 368

Erik Olin Wright
Todelliset utopiat
s. 464

Manon Garcia
Elämää miesten kanssa – Mietteitä Pelicot-oikeudenkäynnistä
s. 189

Koodilla POLICY kaikki kirjamme
20 prosentin alennuksella verkkokaupastamme!

RUNOJA

Tekstit: Anonyymi
Kuva: Hertta Pasanen

Jos vain pienen hetken
Voisi olla kuin mitään ei olisi

Millaiseksi muotoutuisi?

- S.

MAINONTAA

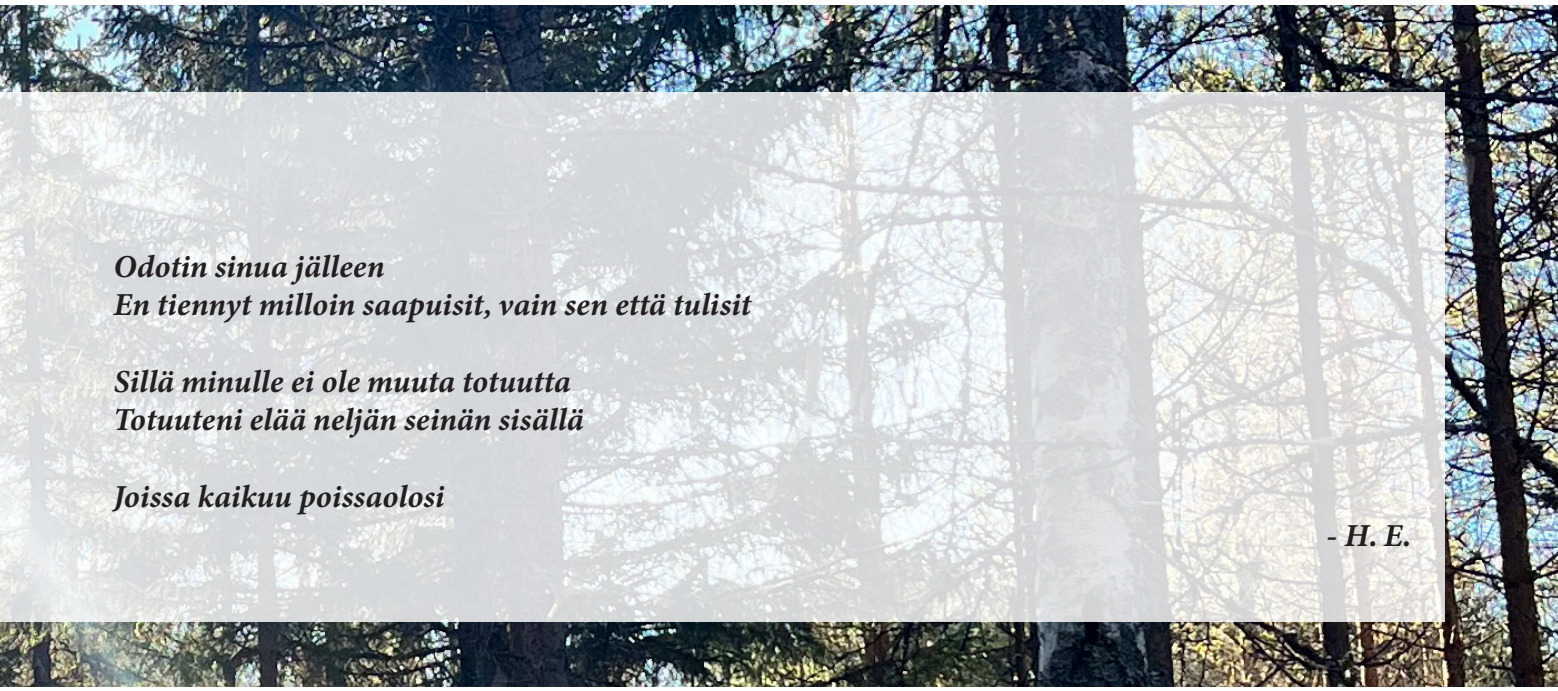

OMAKUSTANNE KOTIMAISTA NEO-PROGEA!

SPOTIFY ja muut suoratoistopalvelut

LP/CD:
LEVYKAUPPA ÄX
KELTAINEN JÄÄSÄRKIJÄ
MUSIC HUNTER
STUPIDO MARKET

towhineandmartyr.com

Odotin sinua jälleen
En tiennyt milloin saapuisit, vain sen että tulisit

Sillä minulle ei ole muuta totuutta
Totuuteni elää neljän seinän sisällä

Joissa kaikuu poissaolosi

- H. E.

Maailma ja työelämä muuttuvat nopeasti

Siksi juuri nyt on oikea hetki opiskella yhteiskunta-alaa: opintosi auttavat ymmärtämään muutosta, kehittämään vaikuttamisen taitoja sekä löytämään oman paikan muuttuvassa työelämässä – valmistuessa oletkin valmiimpi tarttumaan uusiin mahdollisuuksiin!

YKA pitää huolta yhteiskuntaosaajista

Kun liityt YKAn opiskelijajäseneksi koodilla **HELSINKI**, saat käyttöösi kaikki jäsenetumme valmennuksista vakuutuksiin sekä loppuvuoden jäsenyyden ilmaiseksi!

yka.fi/liity

3/2026
policylehti.com